

РЕШЕНИЕ

№ 6866

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на девети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разглежда докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20231110165023 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 422 и следващите от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Предявени са обективно кумулативно съединени установителни иски от „Топлофикация София“ ЕАД срещу Д. А. Р., за сумите по които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 35110/2023г. по описа на СРС, 55 състав, както следва:

- иск с правно основание чл.422, ал.1 вр.чл.415, ал.1 ГПК вр. чл.150 от *Закона за енергетиката* (ЗЕ) за сумата 1623.06 лева за доставена топлинна енергия за топлоснабден имот – апартамент № ..., находящ се в гр. София, ж.к. „М.“, бл., вх. А, ет. ..., абонатен номер ..., за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., както и сумата 61.84 лева за извършено дялово разпределение за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 23.06.2023г., до окончателното изплащане;
- иск с правно основание чл.422, ал.1 вр.чл.415, ал.1 ГПК вр. чл.86, ал.1 от *Закона за задълженията и договорите* (ЗЗД) за заплащане на сумата 212.01 лева - лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода 15.09.2021г. – 13.06.2023г., както и сумата 12.98 лева - мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 16.07.2020г. – 13.06.2023г.

Ищецът- „Топлофикация София“ ЕАД, твърди, че било налице облигационно отношение, възникнало с ответника Д. А. Р., въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 от ЗЕ са обвързали потребителите, без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период на ответника топлинна енергия до топлоснабден имот – апартамент №..., находящ се в гр. София, ж.к. „М.“, бл., вх. А, ет., като ответникът имал задължение за заплащане на дължимата цена, формирана на база на прогнозни месечни вноски и изравнителни сметки, както и цена на услуга за дялово разпределение, която се извършвала от „Техем сървисис“ ЕООД, което не е сторил. Вземанията се претендират от

ответника в качеството ѝ на потребител за битови нужди като собственик на топлоснабдения имот. Обосновава правния си интерес от предявяване на установителни искове с издадената в негова полза заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 35110/2023г., срещу която в срок е постъпило възражение от длъжника. С оглед на тези обстоятелства, моли да бъде постановено решение, с което да бъде признато по отношение на ответника търсеното вземане. Представя писмени доказателства. Прави доказателствени искания. Претендира разноски. Прави искане за привличане на трето лице-помагач.

Ответникът - Д. А. Р., е депозирала отговор на исковата молба, в който оспорва частично исковете по основание и размер. Твърди, че в хода на процеса е заплатила сумата от 547.79 лева, представляваща главница за периода от м.05.2020г. до м.02.2021г. съгласно посочените задължения в извлечение от сметка, приложено към исковата молба. Оспорва да дължи лихва за забава върху главницата за дялово разпределение с довод, че ищецът не е ангажирал доказателства за настъпване на изискуемостта на това вземане. Заявява, че не оспорва обстоятелствата, че сградата- етажна собственост е топлоснабдена, както и че ищецът е доставил до процесния имот топлинна енергия в посоченото количество и качество, с оглед на което моли доказателствените искания за допускане на експертизи да бъдат оставени без уважение. Претендира разноски. Представя платежно нареждане.

Конституираното трето лице-помагач „Техем сървисис“ ЕООД представя изисканите документи и твърди, че услугата дялово разпределение е извършвана.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа страна* следното:

Представен е Протокол от 27.08.2002г. от проведено Общо събрание на етажните собственици в жилищната кооперация, където се намира процесния имот – гр. София, ж.к. М., блок ..., на което е взето решение за сключване на договор с „Техем сървисис“ ЕООД за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия. В изпълнение на взетото решение е представен договор, сключен между ЕС и ФДР от 22.09.2002г. Представен по делото е също договор от 03.06.2020г., сключен между ищеца и ФДР – „Техем сървисис“ ЕООД. Съгласно постановките на ТР № 2/2016г. на ОСГК на ВКС решението на ОС на ЕС обвързва собствениците на обекти в етажната собственост, вкл. правопримениците, щом като не е налице последващо решение на ОС на ЕС за отказ от услугата на топлопреносното предприятие, съответно отказ от услугата дялово разпределение. Доказателства за релевиран отказ от услугата не се съдържат по делото, поради което решение на ОС на ЕС обвързва собствениците на имота. От представените от третото лице документ е видно, че при проверка на 10.05.2021г. потребителят е присъствал.

Обявено е за безспорно между страните с доклада по делото, срещу който няма възражения, че ищецът е доставял топлинна енергия в топлоснабден имот - апартамент №..., находящ се в гр. София, ж.к. „М.“, бл. ..., вх. А, ет. ..., абонатен номер ..., за процесния период в посочения обем, стойност и при спазване на нормативната уредба; че за процесния имот е осъществявана съгласно нормативната уредба услуга за дялово разпределение, както и че ответникът е потребител на топлинна енергия собственик на топлоснабдения имот в рамките на исковия период, което последно обстоятелство се доказва от приетия по делото нотариален акт № ..., том V, рег. №..., дело № 689/2005г., като има вписан отказ от запазеното с акта право на ползване /л. 14-16/.

При установената *фактическа обстановка*, съдебният състав прави следните **правни изводи**:

Съгласно чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 6 април 2007 г. за топлоснабдяването дяловото разпределение на ТЕ между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея. Съгласно чл.36 от Общите условия на ищеца от 2016 г. клиентите заплащат цена на услугата дялово разпределение, като стойността се формира от: цена за обслужване на партидата на клиент и цена на отчитане уредите за дялово разпределение. В клаузата на чл.36, ал.2 от Общите условия от 2016 г. е предвидено, че редът и начинът на заплащане на услугата се определя от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата дялово разпределение, и се обявява по подходящ начин на клиентите. По силата на договорните взаимоотношения между "Топлофикация София" ЕАД и третото лице помагач цената на услугата се заплаща от топлофикационното дружество на търговеца, извършващ дялово разпределение, а по силата на чл. 13, ал. 1, т. 1 от Общите условия на договорите за продажба на топлинна енергия потребителите дължат възстановяване на заплатените суми за тази услуга на топлофикационното дружество. Цената на услугата дялово разпределение се посочва в сключения договор между топлофикационното дружество и търговеца, извършващ дяловото разпределение, съгласно чл. 139в, ал. 3, т. 4 ЗЕ. Във връзка с това по силата на закона възниква система от две относително независими правоотношения, чиито страни и предмет се определят от закона. По едното възниква задължение за топлофикационното дружество за заплащане на търговеца, извършващ дялово разпределение цената на услугата дялово разпределение, а по второто - потребителите дължат заплащане на сумите за тази услуга на топлофикационното дружество. С договора, сключван по реда на чл. 139в, ал. 3, т. 4 ЗЕ между топлофикационното дружество и търговеца, извършващ дялово разпределение се определя само цената за услугата дялово разпределение, а в този по чл. 140, ал. 5, т. 8 ЗЕ между клиентите и търговеца, извършващ дялово разпределение само условията и начинът на плащане на услугата. И двата договора обаче не променят страните и предмета на правоотношенията във връзка с цената, защото както те се определят от закона. Ето защо законът установява задължение на купувача /потребител/ да заплаща на топлофикационното дружество суми за дялово разпределение, чиято цена се определя от договора между тях, като няма значение дали топлофикационното дружество е платило предварително, впоследствие или дали въобще е платило тази цена на търговеца, извършващ дялово разпределение, както и е без значение дали общите условия на топлофикационното дружество установяват задължение на купувача /потребител/ да заплаща на топлофикационното дружество суми за дялово разпределение. Единственото условие (основание) за задължението на потребителите за плащане на сумите за тази услуга на топлофикационното дружество е услугата за дялово разпределение да е извършена. Същият принцип е залегнал в нормата на чл.156 ЗЕ, където е регламентирано уреждане на отношенията между топлопреносното предприятие и потребителите на топлинна енергия в сгради – етажна собственост, въз основа на принципа за реално доставената на границата на

собствеността топлинна енергия, като всеки потребител дължи заплащането на реално потребената въз основа на отчетните единици топлинна енергия от средствата за дялово разпределение, монтирани на отоплителните тела в жилището и съответната част от стойността на топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация.

Доказва се по делото, че измерването на индивидуалното потребление на топлинна енергия и вътрешното разпределение на разходите за отопление и топла вода между топлоснабдения имот в сградата в режим на етажна собственост е извършвано от „Техем Сървисис“ ЕООД, което обстоятелство страните не оспорват.

Обявено е за безспорно, че за процесния имот е осъществявана съгласно нормативната уредба услугата за дялово разпределение. Поради това претенцията на ищцовото дружество за заплащане на сумата за дялово разпределение не представлява недопустимо предявяване на чужди права. В този смисъл са и постановките на цитираното по-горе тълкувателно решение, в мотивите на което е разгледан въпроса за възникване на облигационното правоотношение по двете услуги, като е посочено, че потребител на услугата е цялата етажна собственост, затова титулярят на права върху отделни обекти може да откаже заплащането на доставено против волята му централно отопление в тези обекти, но не може да откаже заплащането на отдадената от сградната инсталация или от отоплителните уреди в общите части енергия при доставката на централно отопление в сградата.

Изложеното по-горе дава основание да се заключи, че ищецът се легитимира като субект, който има право да получи цената на извършваната услуга дялово разпределение, съобразно което предявените искове за установяване на дължимостта на тази сума в полза на „Топлофикация София“ ЕАД – в качеството му на продавач на топлинна енергия, се явяват установени по основание.

Ответника не оспорва годността на монтирания в етажната собственост топломер и е обявено за безспорно, че за процесния период в посочения обем, стойност и при спазване на нормативната уредба, поради което се приема, че имотът е топлоснабден и услугите са начислявани съобразно нормативните изисквания.

Съгласно нормата на чл.153 ЗЕ в редакцията, действала до 17.07.2012 г., всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са „потребители на топлинна енергия“.

Понятието „потребител на топлинна енергия за битови нужди“ е дефинирано в §1, т.42 ДР ЗЕ /отм./, действал до 17.07.2012 г., като физическо лице – собственик или ползвател на имот, което ползва топлинна енергия с топлопреносител гореща вода или пара за отопление, климатизация или горещо водоснабдяване.

След отмяната на §1, т.42 от ДР на ЗЕ и с влизане в сила на измененията на ЗЕ от 17.07.2012 г. е въведено понятието „клиент на топлинна енергия“, което е еквивалентно по смисъл на понятието „потребител на топлинна енергия“. Според новата редакция на чл.153, ал.1 ЗЕ всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна

собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия и са длъжни да монтират средства за дялово разпределение на отоплителните тела в имотите си и да заплащат цена за топлинната енергия.

С ТР № 2/2017 г. от 17.05.2018 г., постановено по тълк. дело № 2/2017 г. на ОСГК на ВКС, т.1, са дадени задължителни разяснения относно хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, какъвто именно и е разглежданият случай. В мотивите на същото тълкувателно решение е посочено, че клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабденият имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството „клиент“ на топлинна енергия за битови нужди („битов клиент“ по смисъла на т. 2а пар. 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество.

Представените доказателства дават основание на съда да заключи и е обявено за безспорно, че **ответникът Д. А. Р. в рамките на исковия период е собственик на процесния имот по силата на правна сделка.** Като собственик на имота ответницата се явява **страна по облигационното правоотношение** с „Топлофикация София“ ЕАД по договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди, сключен при публично известни Общи условия за продажба, одобрени с Решение на ДКЕВР /чл. 150, ал.1 от Закона за енергетиката/. Договорното правоотношение по продажба на топлинна енергия при общи условия възниква между топлопреносно предприятие и потребителя /клиента/, по силата на закона – чл.150 ЗЕ, без да е необходимо изрично изявление на ответника – потребител, вкл. и относно приемането на Общите условия, в какъвто смисъл са ѝ разясненията, дадени в решение № 35/21.02.2014 г. по гр.д.№ 3184/2013 г. на ВКС, III ГО, постановено по реда на чл.290 ГПК.

Наличието на облигационна връзка не се опровергава от ответника. В настоящото производство придобиването на посочената част от имота от ответника в рамките на исковия период се доказва анализа на приложените по делото документи за собственост – съдебно решение, и изводите на съда за наличието на облигационно правоотношение между страните, възникващо при общи условия в качеството на ответника на собственик на имота се доказва. Същевременно, други доказателства, които да оборват констатираната облигационна връзка, не са налични по делото.

По делото се възразява срещу размера на търсените вземания, предвид възражението за частично плащане от ответника Д. Р.

Съгласно чл.33, ал.1 и ал.2 от действащите общи условия клиентите са длъжни да

заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Казано по друг начин, изискуемостта на главницата за топлинна енергия настъпва на падеж и без да е нужна покана. Уместно е да се посочи, че макар вземанията да се основават на общи фактури, изготвени след годишно изравняване, давността тече по ОУ, а не от датата на издаване на съответната фактура, тъй като да се приеме обратното означава да се даде възможност на кредитора сам да изменя началната дата на погасителната давност с издаването на последващ счетоводен документ, което е недопустимо в правния мир.

Съгласно разпоредбата на чл.84, ал.2 ЗЗД, когато няма определен срок за изпълнение, какъвто е и даденият казус относно престирането на цената на услугата дялово разпределение /срок в чл. 36, ал. 2 от ОУ няма/, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора. Поканата за заплащане има значение за определяне на началния момент, от който длъжникът изпада в забава и ще дължи обезщетение по чл.86, ал.1 ЗЗД в размер на законната лихва върху дължимата се като главница сумата. До приключване на производството пред първоинстанционния съд ищцовото дружество не е ангажирало доказателства за връчването на ответника на такава покана относно заплащането на услугата за дялово разпределение, съобразно което последният не е изпаднал в забава и не дължи на „Топлофикация София” ЕАД обезщетение по чл.86, ал.1 ЗЗД или сумата от общо 12.98 лева - мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 16.07.2020г. – 13.06.2023г.

Съобразявайки установеното за дължимо според направеното признание и възражението за неизпращане на покана, вземането възлиза на сумата **1623.06 лева** за доставена топлинна енергия за топлоснабден имот – апартамент №..., находящ се в гр. София, ж.к. „М.“, бл..., вх. А, ет..., абонатен номер ..., за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., както и сумата **61.84 лева** за извършено дялово разпределение за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 23.06.2023г., до окончателното изплащане; **212.01 лева** - лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода 15.09.2021г. – 13.06.2023г.

Както се посочи, релевирано е и възражение за погасяване чрез плащане на част от вземането със сума в общ размер на 547.79 лева, извършено в хода на процеса – на 26.01.2024г. С оглед извършеното плащане към ищеца са отправени указания да вземе становище, каквото не е подадено, поради което и с оглед представените доказателства, съдът приема, че плащане е налице. Плащането обаче не е достатъчно да покрие цялото вземане, поради което приложение намира чл. 76 ЗЗД, според който когато изпълнението не е достатъчно да покрие лихвите, разноските и главницата, погасяват се най-напред разноските, след това лихвите и най-после главницата. Разноските обаче са последица от делото и подлежат на плащане по силата на влязлото в сила съдебно решение. Ето защо, от направеното плащане следва да се погаси лихвата върху главницата за топлинна енергия, т.е. сумата от 212.01 лева, главницата за дялово разпределение 61.84 лева и мораторната лихва върху нея от 23.06.2023г. до 26.01.2024г. в размер на 4.93 лева /изчислена от съда по чл. 162

ГПК чрез лихвен калкулатор/, а останалата сума /269.01 лева/ се приспада от главницата за топлинна енергия и законна лихва върху, а именно за главница в размер на 249.20 лева и законна лихва върху нея в размер на 19.81 лева за периода от 23.06.2023г. до 26.01.2024г./датата на плащането/.

В заключение, предявените искове за главница дялово разпределение и лихва върху главницата за топлинна енергия подлежат на отхвърляне в цялост поради плащане в хода на процеса. На отхвърляне като неоснователен подлежи иска за мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение.

Присъжда се обаче главницата за топлинна енергия за сумата от 1373.86 лева, ведно със законната лихва, а за разликата над нея до пълния искан размер – искът се отхвърля като погасен чрез плащане в хода на процеса.

По разноските

При този изход на спора по делото право отговорността за разноски се разпределя по правилата на чл.78, ал.1 ГПК. Ответникът е дал повод за завеждане на делото, изпадайки в забава по отношение плащането на доставените услуги в срок, поради което и след като плащането е направено в хода на процеса, дължи разноски.

Сторените от ищеца разходи са в общ размер от 191.40 лева, от които 53.20 лева разноски за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение по ч.гр.д. № 35110/2023г. по описа на СРС, 55 състав, и 138.20 лева – разноски в настоящото производство, включващи 38.20 лева държавна такса и 100.00 лева юрисконсултско възнаграждение, дължимо по чл.78, ал.8 ГПК и определено в минимален размер по *Наредбата за заплащане на правната помощ*.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55^{-ти} състав,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Д. А. Р., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „М.“, блок ..., вх. А, ет..., ап. ..., дължи на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК ..., следните суми, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 35110/2023г. по описа на СРС, 55 състав, а именно:

- на основание чл. 422, вр. чл. 415, ал. 1 ГПК вр.чл.150 от Закона за енергетиката сумата от **1373.86 лева** - незаплатена главница за доставена топлинна енергия за имот –апартамент №..., находящ се в гр. София, ж.к. „М.“, бл. ..., вх. А, ет..., абонатен номер ..., за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 23.06.2023г., до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над тази сума до пълния искан размер от 1623.06 лева, ведно със законната лихва от 23.06.2023г. до окончателното изплащане, поради погасяването му чрез плащане в хода на процеса.

ОТХВЪРЛЯ, като погасени чрез плащане в хода на процеса, предявените от „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК ..., срещу Д. А. Р., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „М.“, блок ..., вх. А, ет. ..., ап. ..., обективно кумулативно съединени установителни иски за суми, по които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 35110/2023г. по описа на СРС, 55 състав, а именно:

- на основание чл.422, ал.1 вр.чл.415, ал.1 ГПК вр. чл.150 от *Закона за енергетиката* сумата 61.84 лева за извършено дялово разпределение за периода 01.05.2020г. - 30.04.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 23.06.2023г., до окончателното изплащане;
- на основание чл.422, ал.1 вр.чл.415, ал.1 ГПК вр. чл.86, ал.1 от *Закона за задълженията и договорите* за заплащане на сумата 212.01 лева - лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода 15.09.2021г. – 13.06.2023г., както и **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователен иска по чл.422, ал.1 вр.чл.415, ал.1 ГПК вр. чл.86, ал.1 от *Закона за задълженията и договорите* за заплащане на сумата 12.98 лева - мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 16.07.2020г. – 13.06.2023г.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, Д. А. Р., ЕГН *****, да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК ..., сумата **191.40 лева** - разноски съобразно уважената част от иска, от които 53.20 лева разноски по ч.гр.д. № 35110/2023г. по описа на СРС, 55 състав, и 138.20 лева – разноски в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на „Техем Сървисиз“ ЕООД, ЕИК като трето лице-помагач на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____